PÄIVÄSTÄ TOISEEN

14.09.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.46
ja laskee kello 19.44
Oulussa kello 6.37
ja laskee kello 19.48
Utsjoella kello 6.22
ja laskee kello 19.51

Päivän sana

14.9. Älkää sammuttako Henkeä, älkää väheksykö profetoimisen lahjaa. Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se mikä on hyvää. Pysykää erossa kaikesta pahasta. 1. Tess. 5:19–21
15.9. Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä. Iäti kestää hänen armonsa. Kiittäkää jumalien Jumalaa! Iäti kestää hänen armonsa. Kiittäkää valtiaitten valtiasta! Ps. 136:1–3
16.9. Jeesus sanoo: ”Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle. Täällä tekevät koi ja ruoste tuhojaan ja varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen.” Matt. 6:19–20

Nimipäiviä

Tänään perjantaina: Iida
Huomenna lauantaina: Sirpa
Ylihuomenna sunnuntaina: Hilla, Hellevi, Hillevi, Hille

Mietelause

On hyvä, että toisinaan lapsettaa. Huomaa, ettei vielä ole liian vanha tehdäkseen sellaista, mitä lapsena ei ehtinyt tai saanut tehdä.
Elina Karjalainen

MERKKIPÄIVIÄ

80-VUOTIAS

Agrologi **Lauri Jämsén** 16.9. Helsinki. Matkoilla.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Julkaisemme vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Kuvaksi käy mustavalko- tai värikuva. Palsta on maksuton. Tiedon tulee olla perillä viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Osoite: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai sähköpostilla *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*

KUOLLUT

Agronomi, maanviljelijä Erkki Hiidenkari

Agronomi, maanviljelijä Erkki Hiidenkari menehtyi 83-vuotiaana 31. heinäkuuta Turengissa. Hän oli syntynyt Pieksämäellä 17. toukokuuta 1929.

Päästyään ylioppilaaksi Hämeenlinnan yhteiskoulusta 1949 Erkki opiskeli Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa, josta valmistui agronomiksi 1954.

Aluksi hän toimi tilanhoitajana Iso-Hiiden kartanossa, jonka hänen vanhempansa Väinö ja Siiri Nieminen olivat ostaneet 1933. Vuonna 1962 maatila siirtyi Erkin ja hänen vaimonsa Kirstin hallintaan.

Erkki uudisti maatilaa, karjasta luovuttiin, viljan ja sokerijuurikkaan lisäksi viljeltiin sipulia, istukassipulia sekä mansikoita. Menetelmiä ja koneistusta kehitettiin jatkuvasti. Erkki piti tärkeänä, että pystyi tarjoamaan työtä maatalouden alalta, etenkin nuorille kesäksi.

Yhteiskunnallinen aktiivisuus tuli Erkille kodin perintönä. Hän oli Janakkalan kunnanvaltuutettu useamman kauden.

Hän oli myös muun muassa Hämeen Vakuutuksen hallituksen varapuheenjohtajana sekä Maaseudun Työnantajaliiton hallituksen puheenjohtajana ja Turengin Juurikkaantuottajien toimitusjohtajana. Vuosikymmeniä Erkki oli ylläpitävä voima hämäläisten maatalousihmisten Maanantaikerhossa.

Erkin monisärmäinen ja levoton persoona näkyi kaikissa hänen tekemisissään. Järjestötoiminnan lisäksi hän teki maatalousaiheisia tutkimuksia ja tilastoja, suunnitteli ja korjasi maatalouskoneita.

Erkki harrasti lukemista, historiaa, matematiikkaa, pääsälaskua, sanaristikoita. Keskiikäisenä hän opiskeli venäjää, ja piti vielä vanhanakin yllä kielitaitoaan.

Erkin kielenkäyttö oli rikasta ja kekseliästä. Hän kehitteli omanlaisiaan sanoja ja sanontoja. Useimmille Erkin tavanneille on jäänyt päällimmäisenä mieleen hänen persoonallinen huumorintajunsa.

Puolileikillään Erkki kutsui työntekoa raadannaksi, mutta oli silti vielä eläkepäivilläänkin innokas osallistumaan tilan töihin.

Konneveden kesämökillä harrastettiin metsästystä ja kalastusta. Ystävien, vaimon ja jälkikasvun kanssa vietetyt hiihtolomaviikot Lapin kevähangilla vakiintuivat jokavuotiseksi tavaksi.

Vuonna 2007 todettu Parkinsonin tauti vähitellen supisti Erkin elinpiiriä, ja lopulta vei touhukkaan työmyyrän voimat.

PETRI HIIDENKARI
Kirjoittaja on Erkki Hiidenkarin poika.

Nälkäpäiväkeräys jatkuu lauantaihin

Suomen Punaisen Ristin torstaina alkanut operaatio Nälkäpäivä jatkuu lauantaihin saakka.

Kaikki halukkaat voivat osallistua Nälkäpäivään joko lipaskerääjänä tai lahjoittajana.

Isoimmissa kaupungeissa toimii Nälkäpäivän aikana keräyskeskuksia, joista voi ilman ennakkoilmoittautumista hakea keräyslippaan ja -liivin. Kerääjällä täytyy olla kuvallinen henkilöllisyystodistus mukanaan.

Keräyskeskusten yhteystiedot löytyvät netistä osoitteesta *www.nalkapaiva.fi/tapahtumat*.

Operaatio Nälkäpäivä on Suomen Punaisen Ristin suurin vuosittainen keräys.

Nälkäpäivänä kerätään sitomattomia varoja Punaisen Ristin katastrofirahastoon.

Varoilla autetaan onnettomuuksien ja luonnonkatastrofien uhreja sekä tehdään kehitysyhteistyötä.

Viime vuonna keräykseen osallistui kolmen päivän aikana noin 20 000 vapaaehtoista.

MT

Kilpailu nuorille taiteilijoille Salmelassa

Mäntyharjulla toimiva taidekeskus Salmela järjestää kolmannen nuorten taiteilijoiden kuvataidekilpailun.

Kilpailuun voivat osallistua 1976 syntyneet ja sitä nuoremmat Suomen kansalaiset ja Suomessa vakituisesti asuvat muiden maiden kansalaiset.

Kilpailuun ilmoittaudutaan lähettämällä ilmoittautumislomake viimeistään 31.10.2012. Kilpailuaineisto tulee lähettää viimeistään 22.2.2013.

Kilpailuaineistojen perusteella tuomaristo valitsee kilpailun näyttelyluokkaan 10–15 nuorta taiteilijaa.

Näyttelyluokkaan valittujen taiteilijoiden kokoelmat asetetaan esille Salmelan näyttelyyn, Domanderin näyttelyalueelle ensi kesänä.

Näyttelyluokasta tuomaristo valitsee heinäkuun alussa kuvataidekilpailun voittajan. Voittaja kutsutaan toteuttamaan näyttely Salmelaan 2014.

Kilpailusäännöt ovat osoitteessa *www.taidekeskussalmela.fi*.

MT

Secto Design valmistaa valaisimia muotoonpuristetusta suomalaisesta koivusta.

Trash-alueelle perustetut hotellihuoneet on sisustettu kierrätysmateriaaleilla.

KIMMO HAIMI

Aikamatka-osastolla esitellään muun muassa 2000-luvun muotoilua.

Jenna Tommila esitteli Habitaressa vanerista taivutettua Kinos-pulkkaa.

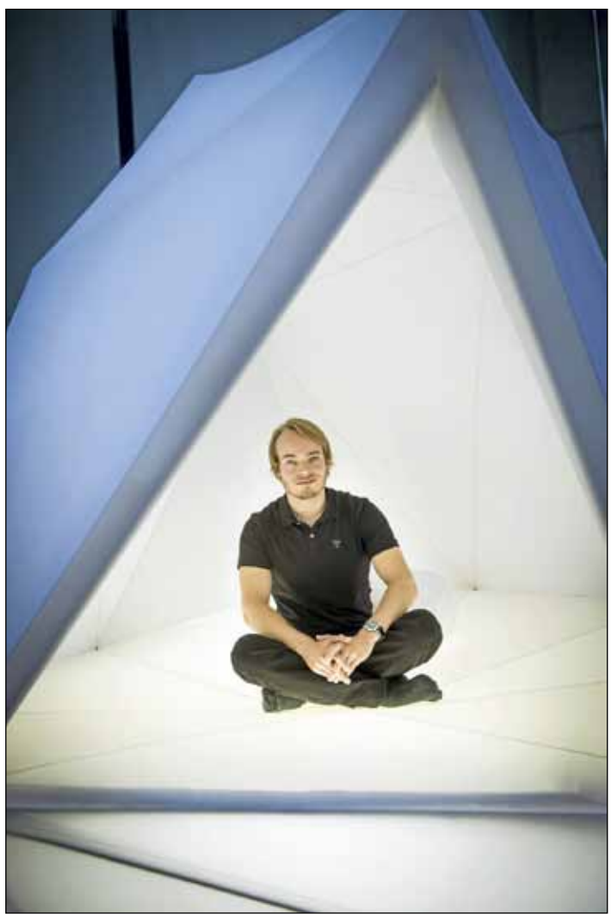

Erkko Aartin hiljentymiseen tarkoitettu Lyhty sai jaetun toisen palkinnon Habitaren suunnittelukilpailussa.

Muotoilija Aleksi Hakkarainen ei ehtinyt omalla Ekokuutiokeinutuolillaan osallistua varsinaiseen keinutuolikilpailuun.

Puu valtasi Habitaren

Puu on tekemässä näyttävää paluuta kotien sisustukseen. Parhaillaan Helsingissä avoinna olevassa Habitare-näyttelyssä useiden osastojen tarjonnassa luonnonvärisen puun osuus on suuri.

Näyttelyn puista ilmettä alleviivaa sata kymmenmetristä männynrunkoa, jotka tuovat metsän tunnelmaa kansainväliselle Ahead-muotoilualueelle.

Puuteemaa myötäilee myös Eco Design -erikoisnäyttely.

Tällä kerralla kutsuttujen muotoilijoiden tehtävänä oli suunnitella kaluste tai käyttöesine, jonka materiaalista 80 prosenttia on puuta, mielellään sertifioitua, ja loput 20 prosenttia muuta ekologista materiaalia.

Parhaina Eco Designissä palkittiin **James Irvine** lehtikuusesta valmistetusta Centanni-saunajakkarastaan, **Rudi Merz** harvennussaarnisista Standard, Classic and Trad. -tuoleistaan ja **Sebastian Sandelin** parkettilankuista valmistetusta Re Think -pöydästään.

Voittajaesineissä on Eco Designiä kuratoineen **Kristiina Lassuksen** mukaan parhaiten otettu huomioon mahdollisimman ekologinen valmistus, materiaalivalinnat, pakkaus ja logistiikka, käyttö, huollettavuus ja kierrätettävyys.

Yhteensä Eco Design -alueella on töitä 44 suunnittelijalta.

Kilpailu etsi omaa tilaa

Habitaren muotoilualaa opiskeleville tarkoitetussa suunnittelukilpailussa etsittiin tällä kerralla tilaa, joka sopii henkilökohtaiseen hiljentymiseen, taukoon, lepoon ja rauhoittumiseen.

Kilpailun parhaana palkittiin **Leo Lindroos** työstään Sunset Camera.

”Sunset Camerassa upea liikkuva kuva vaihtuvasta valosta tuo auringonlaskun kauneuden urbaanin ihmisen koettavaksi ja luo meditatiivisen mielentilan ja vaikutelman”, kilpailun päätuomari **Boris Berlin** kiittää.

Toisen palkinnon saivat **Erkko Aarti** työllään Lyhty sekä työpari **Hanna Jahkonen** ja **Tomas Nordström** työllään Musta Aukko.

Suunnittelukilpailuun osallistui 64 ehdotusta, joista kaikki viisi finalistia on esillä Habitaressa.

Nuoret arvostavat puuta

Nuoret suhtautuvat myönteisesti puuhun ja puupohjaisiin tuotteisiin ja he suosivat puuta niin sisustuksessa kuin rakentamisessakin, ilmenee Pellervon taloustutkimuksen Habitaren yhteydessä julkaisemasta tutkimuksesta.

Nuoret arvostavat erityisesti puun antamaa kodikasta tunnelmaa. Lähes neljä viidestä tutkimukseen vastanneesta oli sitä mieltä, että puiset huonekalut sopivat nuorekkaaseen kotiin.

Sisustusmateriaalina puun antama mielikuva on nuorten mielestä kaksijakoinen, toisaalta se koetaan perinteikkääksi, toisaalta moderniksi.

Vanhat mielikuvat tumman puun arvokkuudesta ja vaalean puun moderniudesta olivat edelleen voimissaan. Perinteinen puupanelointikin sopii nykyaikaiseen kotiin, erityisesti miesten mielestä.

Puinen omakotitalo on tulevaisuuden toiveasunto yli puolelle vastaajista.

Puu ei vielä pärjännyt kerrostaloissa kivi- tai betonirakentamiselle. Kaksi kolmasosaa piti kuitenkin puista kerrostaloa turvallisena asuntona.

Puurakentaminen sopii nuorten mielestä myös kaupunkikuvaan.

Nuoret eivät tiedä puun käytön ympäristövaikutuksia.

Suurin epätietoisuus vallitsee puun energiakäytön ilmasto- ja ympäristövaikutuksista. Joka viides vastaaja on epävarma puun käytön ilmastovaikutuksista, ja vajaa viidennes ei ole varma puun ympäristöystävällisyydestä ylipäänsä.

Aikamatka muotoiluun

Messuilla nähdään myös kiinnostava katselmus suomalaisesta sisustamisesta ja muotoilusta 1950-luvulta 2000-luvulle.

Aikamatka-näyttelyssä on poimintoja suomalaisen muotoilun tutuista käyttöesineistä. Näyttelykokonaisuuden suunnittelusta ja tuottamisesta vastaa Studio Kaisa B, kuraattorina sisustusarkkitehti **Kaisa Blomstedt**.

Blomstedt haluaa palauttaa kuutta vuosikymmentä kuvaavilla koosteillaan ihmisten mieliin sen muotoilun, joka toi Suomelle mainetta designmaana.

”Nuoret keräävät retroa tietämättä milloin ja kuka näitä esineitä on suunnitellut. He melkein luulevat, että retro on tyylilaji. Toivon, että he saavat näyttelystä oivalluksia”, Blomstedt sanoo.

”Näyttelystä kaikki löytävät itselleen jotakin nostalgista tuttua”, hän lupaa.

MAIKKI KULMALA
Habitare, Valo Light, Salonki, ja Art Helsinki -näyttelyt Helsingin messukeskuksessa. Avoinna pe klo 10–19, la–su klo 10–18..

» Nuoret arvostavat erityisesti puun antamaa kodikasta tunnelmaa.

» Suurin epätietoisuus vallitsee puun energiakäytön ilmasto- ja ympäristövaikutuksista.

» Puurakentaminen sopii nuorten mielestä myös kaupunkikuvaan.

Maaseudun elämyksiä Jyväskylän kaupungissa

JYVÄSKYLÄ (MT)
Leivästä suklaaseen, loimulohesta hunajaan ja paljon muita maaseudun herkkuja oli tarjolla keskiviikkona Jyväskylän ydinkeskustan kävelykadulla ja Toivolan vanhassa pihassa.

Kesällä avattuun Toivolan vanhaan käsityöläispihaan oli tuotu vasikoita, lampaita ja poni. Aamupäivällä niiden ympärillä riitti innokkaita päiväkotilapsia.

Projektisuunnittelija **Mari Hakkaraisen** mukaan eläimiä ei saanut viedä kävelykadulle. Yrityksiä ja yleisöä tapahtumaan tuli enemmän kuin Hakkarainen uskalsi odottaa.

Hankasalmelainen **Ari Häkkinen** maistatti ja myi hunajaa sekä omenoita tuoreina ja kuivattuina. Mennyt kesä oli surkea hunajakesä.

”Kesän 2011 hunajasato oli puolet normaalista. Tänä kesänä viimekesäinenkin sato puolittui”, Häkkinen harmitteli. Hän on joutunut syöttämään mehiläisilleen nestesokeria jo 1 500 litraa tähän mennessä.

”Ruokaa pitäisi osata arvostaa”

”Nykyisin ruokaa ei arvosteta, liikaa heitetään roskiin”, jyväskyläläiset **Pirjo-Liisa** ja **Jorma Jokela** sanovat. He ostivat kävelykadun teltasta **Tero Kupariselta** suklaata.

Torilta he ostivat luomutomaatteja, muikkuja ja lohta.

Jokelat ovat nähneet sotaajan ja sitä seuranneen niukkuuden. Kaupungissa heilläkin oli sodan jälkeen kerhomaa, jossa kasvoi porkkanaa ja perunaa. ”Se oli hyvä lisä, kun ruuasta oli pulaa.”

Jokelat arvostavat maanviljelijöiden työtä. Se on raskasta ja sitovaa eikä missään tapauksessa kadehdittavaa.

Kuparinen valmistaa suklaata, toffeeta ja marmeladia. Suklaa tehdään belgialaisesta raakamassasta Petäjävedellä, toffeet ja marmeladi Jämsässä.

Yrityksessä työskentelee kuusi oman perheen jäsentä.

Maaseutu kaupungissa -tapahtumaa koordinoi Jyväskylän ammattikorkeakoulun Hinkalohanke. Se oli esimakua tulevan viikonlopun Ween maan wiljaamarkkinoille, jotka pidetään Jyväskylän Paviljongissa.

Kala- ja elomarkkinoille on tulossa noin 160 yrittäjää ja yritystä. Keskisuomalaisia niistä on noin joka kolmas.

Markkinoilta saa laadukkaita elintarvikkeita ja käsitöitä. Markkinat ovat avoinna lauantaina kello 10–17 ja sunnuntaina kello 10–16.

Tapahtuman järjestävät Pro Agria Keski-Suomi sekä Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset.

REIJO VESTERINEN

JANNE NOUSIAINEN

Pirjo-Liisa ja Jorma Jokela ostivat Jyväskylän kävelykadulta suklaata. Torilta he hakivat luomutomaatteja, lohta ja muikkuja.